

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

**«Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і
література»**

Рівень вищої освіти *перший (бакалаврський)*

Ступінь вищої освіти: *Бакалавр*

галузі знань *01 Освіта / Педагогіка*

Спеціальність *014.01 Середня освіта (Українська мова і література)*

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

_____ / _____

(протокол № ____ від « _____ »

2020 р.)

Ректор

_____ / _____

(наказ № ____ від « _____ »

2020 р.)

Мелітополь, 2020 р.

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ

Освітньо-професійної програми
«Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література»

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми _____ О.В.Коваль
(Наказ № 09/01-05 від 17.04.2020 р.)

Завідувач випускової кафедри _____ З.О.Митяй

Голова Вченої ради філологічного
факультету _____ Т.В. Коноваленко

Начальник навчального відділу _____ Я.В. Сопіна

Голова науково-методичної
ради університету _____ Н.Є. Мілько

Голова комісії Вченої ради
МДПУ ім. Б.Хмельницького
з експертизи якості
освітніх програм спеціальностей _____ Н.А. Сегеда

ПЕРЕДМОВА

Склад розробників освітньої програми

1. Коваль Оксана Володимирівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови – *керівник групи*;
2. Огульчанська Оксана Анатоліївна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української та зарубіжної літератури;
3. Сіроштан Тетяна Василівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови;
4. Гуров Сергій Юрійович – доктор педагогічних наук, доцент кафедри методики викладання германських мов.

Члени робочої групи зі складу стейкхолдерів

1. Юрченко Тетяна Григорівна - *учитель-методист ЗОШ № 22 м. Мелітополя (обов'язково)*;
2. Сахацька Оксана Олександрівна – *учитель англійської мови вищої категорії ЗОШ № 11 м. Мелітополя*;
3. Барановська Вікторія Володимирівна – *студентка групи 318-ф*.

Рецензенти:

1. Яценко Олексій Володимирович – директор Мелітопольської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 22 Мелітопольської міської ради Запорізької області;
2. Богослав Ірина Ігорівна – спеціаліст вищої категорії, учитель-методист англійської мови Мелітопольського НВК № 16 ММР ЗО;
3. Пічахчі Наталя Валентинівна – учитель української мови і літератури Костянтинівського району НВО «Гімназія – Мала академія наук № 1 «Таврія».

Гарант освітньої програми

Коваль Оксана Володимирівна

канд. філол. наук, доцент

Актуалізовано:

ОП введення в дію (рік)	2017 р.			
Дата виходу стандарту та посилання на стандарт				
Перегляд ОП Дата та номер протоколу засідання Вченої ради університету	протокол № 14 від «29» травня 2018 року	протокол № 17 від «28» травня 2020 р.		
Підпис гаранта				
ПІБ гаранта ОП	Землянська А.В.	Коваль О.В.		

Профіль освітньо-професійної програми «Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література»

1. Загальна характеристика	
<i>Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу</i>	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, філологічний факультет, кафедра методики викладання германських мов
<i>Рівень вищої освіти</i>	Перший (бакалаврський) рівень
<i>Ступінь вищої освіти</i>	Бакалавр
<i>Галузь знань</i>	01 Освіта/Педагогіка
<i>Спеціальність</i>	014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
<i>Обмеження щодо форм навчання</i>	Денна, заочна
<i>Освітня кваліфікація</i>	Бакалавр середньої освіти (за предметною спеціальністю «Українська мова і література»)
<i>Кваліфікація в дипломі</i>	Бакалавр. 014.01 Середня освіта. Українська мова та література. Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література. Вчитель української мови та літератури та англійської мови і зарубіжної літератури.
<i>Передумови</i>	Наявність повної середньої освіти
<i>Мова(и) викладання</i>	Українська
<i>Наявність акредитації</i>	2014 р., Акредитаційна комісія МОН України
<i>Рівень програми</i>	QF - level 6 / EQF -First cycle / НПК - рівень 6
<i>Академічні права випускників</i>	Бакалаври за спеціальністю 014.01 Українська мова і література мають право продовжити навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.
<i>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</i>	https://mdpu.org.ua/osvita/osvitni-programi-ta-yih-profilii/
2. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття відповідного ступеня вищої освіти	
<i>Обсяг освітньої програми у ЄКТС</i>	На базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС. Програма передбачає: - обов'язкові компоненти освітньої програми (ОП) (180 кредитів ЄКТС, 5400 год.); - вибіркові компоненти освітньої програми (ВК) (60 кредитів ЄКТС, 1800 год.).
3. Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців в галузі «Освіта» із широким доступом до працевлаштування у сфері філології з можливостями викладання у закладах загальної середньої освіти та подальшого навчання. Формування професійних компетентностей з педагогіки, психології, української мови та літератури, англійської мови, методики навчання української мови та літератури, методики навчання англійської мови та зарубіжної літератури, історії мови, теоретичних основ мовознавства та літературознавства, основних процесів розвитку мовної системи, теорії мовленнєвої діяльності шляхом застосування сучасних методів та інструментів.	
4. Характеристика освітньої програми	
<i>Предметна область</i>	Об'єкт навчання: освітній процес у закладах загальної

	<p>середньої освіти (українська мова і література, англійська мова, зарубіжна література).</p> <p>Цілі навчання: формування професійних компетентностей майбутніх учителів української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури основної (базової) середньої школи.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: українська мова і література (теорія і практика), методика навчання української мови, методика навчання української літератури, теорія літератури, англійська мова та зарубіжної літератури, методика навчання англійської мови, методика навчання зарубіжної літератури, педагогіка і психологія середньої освіти.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові, філологічні, психолого-педагогічні методи, сучасні методи навчання української мови і літератури, сучасні методи навчання англійської мови, сучасні методи навчання зарубіжної літератури, способи організації освітнього процесу, технології урочної та позаурочної діяльності в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>Інструменти та обладнання: набуття методик навчання і виховання в процесі викладання української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури в середній (основній) школі; умінь і навичок використання навчальних, наукових, методичних, мультимедійних засобів і ресурсів, Інтернет-джерел і відповідного обладнання в освітньому процесі; умінь і навичок створення навчально-методичного забезпечення предмета та освітнього середовища; накопичення, узагальнення й передавання педагогічного досвіду за допомогою сучасних засобів.</p>
<p><i>Орієнтація освітньої програми</i></p>	<p>Освітньо-професійна програма передбачає розв'язання складних спеціалізованих завдань та проблем у сфері філологічної діяльності щодо здатності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вирішувати педагогічні проблеми, розв'язувати складні завдання вітчизняної та іншомовної освіти; - ефективно застосовувати на практиці засвоєні знання у галузі філологічної науки та методики навчання української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури; - враховувати як традиційні, так й інноваційні підходи до вирішення проблем філологічної освіти в закладах загальної середньої освіти; - до науково-дослідної роботи в галузі філології та методики навчання української мови, англійської мови, систематизації наукових фактів, застосування методів аналізу та синтезу, оприлюднення результатів науково-

	дослідної роботи.
<i>Основний фокус освітньої програми</i>	Формування та розвиток професійної компетентності майбутнього вчителя української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури для здійснення дослідницької та інноваційної діяльності у галузі мовної підготовки з урахуванням сучасних вимог освіти, світового медіапростору, загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.
<i>Особливості програми</i>	Програма передбачає комплексну підготовку фахівців у галузі середньої освіти за рахунок поєднання вивчення філологічних і психолого-педагогічних дисциплін з навчальною та виробничою (педагогічною) практикою. Особливостями ОП є: <ul style="list-style-type: none"> - практико-орієнтований підхід до навчання; - використання інноваційних методів та інструментів у викладанні; - особистісно-зорієнтований підхід до здобувачів, дотримання високих стандартів академічної доброчесності; - міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка фахівців з української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури, що надає право їх викладання у закладах загальної середньої освіти; - можливість наукового зростання здобувачів вищої освіти на базі (Лабораторії філологічних досліджень, центру вивчення іноземних мов).
5. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
<i>Придатність до працевлаштування</i>	Випускники можуть працювати (згідно Національного класифікатору України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 [Режим доступу: https://www.dk003.com/]) на посадах: <ul style="list-style-type: none"> 2320 – вчитель закладу загальної середньої освіти; 234 – вчитель спеціалізованих навчальних закладів; 235 – інші професіонали в галузі навчання. Випускники бакалаврату можуть бути працевлаштовані як в навчально-виховних закладах, так і в наукових, методичних установах і позашкільних закладах, передбачених для заміщення спеціалістами з базовою вищою освітою.
<i>Подальше навчання</i>	Бакалаври за спеціальністю 014.01 Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова та зарубіжна література можуть продовжити навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, а також набути додаткові кваліфікації в системі післядипломної та неформальної освіти.
6. Викладання та оцінювання	
<i>Викладання та навчання</i>	Студентоцентроване навчання, самонавчання з використанням дистанційних освітніх технологій (на платформі Moodle), навчання через виробничу (педагогічну) практику, проблемно-орієнтоване навчання, кейс-технології,

	<p>індивідуально-творчий та практиологічний підходи. Можливість вільного вибору 25% дисциплін (за обсягом навантаження).</p> <p>Викладання та навчання передбачає підтримку, консультування та тісну співпрацю здобувача з професорсько-викладацьким складом та стейкхолдерами, залучення здобувачів вищої освіти до участі у наукових конференціях, олімпіадах, конкурсах. Викладання реалізується через кредитно-трансферну систему організації навчання, спрямоване на посилення практичної орієнтованості та творчого пошуку; проводиться у формі лекційних та практичних занять, самостійної роботи на основі підручників, конспектів лекцій з використанням ресурсів сайту центру освітніх дистанційних технологій, консультацій із викладачами навчальної і виробничої (педагогічної) практик, підготовки курсових і дипломних (кваліфікаційних) робіт.</p>
<p><i>Оцінювання</i></p>	<p>Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється за бально-накопичувальною системою через поточний, періодичний та підсумковий види контролю. Підсумковий контроль – екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів поточного та періодичного контролів.</p> <p>Оцінювання здійснюється крізь призму таких форм контролю, як: усне та письмове опитування, тестові завдання, модульні контрольні роботи, індивідуальні завдання, заліки, екзамени, захист звіту з усіх видів практик, захист курсових робіт, державна атестація.</p> <p>Система підсумкового оцінювання будується на умовах академічної доброчесності та прозорості. Атестація проводиться у формі складання комплексного кваліфікаційного екзамену з української мови і літератури та світової літератури з методикою викладання (або захисту дипломної роботи) та екзамену з іноземної мови з методикою викладання. Передбачає можливість апеляції.</p>
<p>7. Програмні компетентності</p>	
<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі філологічної освіти, що передбачає застосування певних теорій та методів мовознавчої та літературознавчої, а також педагогічної наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p>
<p>Загальні компетентності</p>	<p>ЗК 1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.</p> <p>ЗК 2 Здатність усвідомлено засвоювати знання з дисциплін, передбачених навчальним планом, що сприяють розвитку</p>

загальної культури й соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання вітчизняної історії та культури, економіки, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності.

ЗК 3 Знання та розуміння предметної області, професійних обов'язків, відповідальності за дотримання прав і свобод людини та громадянина, цінностей громадянського суспільства, основ його сталого розвитку.

ЗК 4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здійснювати міжособистісну взаємодію у професійному колі та з представниками інших професійних груп.

ЗК 5 Здатність спілкуватись іноземними мовами.

ЗК 6 Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні, знаходити шляхи вирішення професійних проблем, генерування нових ідей, ініціативності й підприємливості.

ЗК 7 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях, приймати ефективні рішення, мотивувати людей до досягнення спільної мети.

ЗК 8 Здатність застосовувати творчий підхід до процесу навчання і подальшої професійної діяльності, використовувати елементи наукової діяльності в педагогічній праці.

ЗК 9 Здатність бути комунікабельним, ініціативним, відповідальним, злагоджено працювати в колективі.

ЗК 10 Здатність до вивчення індивідуально-психологічних особливостей особистості з метою гармонізації психічного функціонування: засвоєння сучасних

	<p>психологічних діагностичних методів.</p> <p>ЗК 11 Здатність до діяльності щодо оздоровлення себе і своїх вихованців; позитивного ставлення до здорового способу життя: активної і свідомої пропагандо-просвітницької діяльності, спрямованої на передачу знань, прищеплення умінь і навичок раціональної організації життєдіяльності; здатність нести особисту соціальну та правову відповідальність за прийняті рішення щодо вибору стратегії поведінки у суспільстві стосовно збереження свого здоров'я та здоров'я інших.</p> <p>ЗК 12 Здатність володіти комп'ютером на рівні користувача, виявляти елементарні навички медіаграмотності та критичного мислення.</p>
<p>Фахові компетентності</p>	<p>ФК 1 Здатність володіти методологічними і теоретичними основами філологічних наук, методик навчання української мови і літератури, базовими знаннями з української мови, теорії та історії української літератури, методик викладання української мови та літератури.</p> <p>ФК 2 Здатність використовувати науковий апарат для засвоєння теоретичних основ української мови та літератури, методик викладання української мови та літератури.</p> <p>ФК 3 Здатність знаходити і цілеспрямовано використовувати навчальну й наукову інформацію, у тому числі іншомовну, в галузі філології та методики викладання.</p> <p>ФК 4 Здатність розуміти природу художньої літератури як мистецтва слова; природу і світ літературно-художнього твору як головного об'єкта літератури; закономірності літературного процесу; функції художньої літератури; найзагальніші принципи та шляхи дослідження як літературного твору, так і</p>

літературного процесу.

ФК 5 Здатність аналізувати тенденції розвитку української літературної і творчості, розуміти її філософсько-естетичні основи, особливості літературно-художніх епох, процеси виникнення, становлення й змінності традицій в українській літературі

ФК 6 Здатність усвідомлювати національний і загальноєвропейський характер української літератури, зумовленість тематики і художніх особливостей творів суспільно-історичними, суспільно-культурними обставинами, віковими особливостями читачів, об'єктивно поцінювати здобутки української літератури від її найдавніших часів до сучасності, внесок письменників України й діаспори у розвиток української національної ідеї.

ФК 7 Володіння методологіями, інструментами вирішення проблем, що відносяться до всіх основних напрямів розвитку зарубіжної літератури від античності до сучасності; здатність аналізувати тенденції розвитку зарубіжної літературної творчості, розуміти її філософсько-естетичні основи, особливості літературно-художніх явищ, процеси виникнення, становлення й змінності традицій у зарубіжній літературі.

ФК 8 Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання перспективного практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації навчально-виховних цілей.

ФК 9 Здатність аналізувати епічні, драматичні і ліричні тексти в цілісній

єдності та в розрізі поглибленого літературознавчого аналізу окремих аспектів.

ФК 10 Спроможність оцінити комунікативну і/або естетичну значущість художнього тексту; володіння навичками кваліфікованої інтерпретації різноманітних типів текстів, у тому числі й навичками розкривати їх смисл, простежувати зв'язки із культурно-історичним контекстом епохи, враховуючи різні форми і канали передачі й кодування інформації; володіння навичками зіставили мови культур і демонструвати взаємодію мистецтв та використовувати їх у педагогічній діяльності.

ФК 11 Здатність вільно володіти українською мовою, адекватно використовувати мовні ресурси, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі фахової і міжособистісної комунікації, володіти різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах.

ФК 12 Здатність вільно оперувати основними теоретичними поняттями компаративістики; аналізувати художні і мистецькі тексти та робити різні види порівняльного аналізу, враховуючи специфіку художнього і мистецького і твору.

ФК 13 Здатність орієнтуватись в основних тенденціях, що визначають сучасний стан літературної і мовної освіти в загальноосвітніх середніх навчальних закладах, проектувати і педагогічну діяльність.

ФК 14 Здатність керувати пізнавальною діяльністю учнів, знаходити найбільш ефективні способи впливу на школярів, ураховувати їх вікові і психологічні особливості, створювати і згуртовувати

колектив з метою вирішення освітніх завдань, конструктивно і безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, створювати психологічно комфортне, здоров'язбережувальне, інклюзивне освітнє середовище.

ФК 15 Здатність виконувати власне дослідження, узагальнювати й оприлюднювати результати діяльності з розроблення актуальної проблематики; застосовувати елементи теоретичного й експериментального дослідження у професійній діяльності.

ФК 16 Здатність оперативно й доцільно включатись у мовленнєву взаємодію, передбачати результати свого педагогічного впливу, діяти на принципах педагогічного партнерства.

ФК 17 Здатність здійснювати емоційно-експресивний вплив на учасників освітнього процесу відповідно до емоційно-етичних принципів.

ФК 18 Здатність до вивчення мов в діахронічному та синхронічному аспектах; здатність співвідносити форму та зміст тієї чи іншої лінгвістичної одиниці з її відповідником у сучасній англійській мові.

ФК 19 Здатність використовувати історико-культурні та мовні явища для освоєння теоретичних основ і практичного використання пошукових методів, для адекватного розуміння картини англomовного світу.

ФК 20 Здатність проводити порівняльний аналіз англійської та української мов у різних лінгвістичних аспектах.

ФК 21 Здатність обґрунтовувати концептуальні основи, структуру і зміст засобів навчання іноземної мови у загальноосвітній школі (підручників, навчальних посібників тощо); здатність

	<p>орієнтуватись в основних тенденціях, що визначають сучасний стан іншомовної освіти у середніх навчальних закладах, проектувати педагогічну діяльність, вимірювати її ефективність та корегувати з метою вдосконалення навчання англійської мови та тяжіння до постійного професійного вдосконалення.</p>
<p>8 - Програмні результати навчання</p>	
<p>Знання:</p>	<p>ПРН 1. Знає сучасні філологічні й дидактичні засади навчання української і мови і літератури.</p> <p>ПРН 2. Обізнаний із елементами теоретичного й експериментального дослідження в професійній сфері та методами їхньої реалізації.</p> <p>ПРН 3. Знає основні функції й закони розвитку мови як суспільного явища, різномірневу (системну) організацію української мови та її норми, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності.</p> <p>ПРН 4. Має глибокі знання з іноземної мови для розуміння і продукування, усного та писемного мовлення, текстів різного функціонального навантаження.</p> <p>ПРН 5. Знає провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні, специфіку його перебігу в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою.</p> <p>ПРН 6. Знає провідні тенденції розвитку світового літературного процесу, специфіку його перебігу в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори світової класики й сучасності у взаємозв'язках з вітчизняною літературою й культурою.</p>

	<p>ПРН 7. Знає державний стандарт загальної середньої освіти, навчальні програми з української мови за літератури, англійської мови та зарубіжної літератури для ЗНЗ та практичні шляхи їхньої реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності.</p> <p>ПРН 8. Має розвинене системне і критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (український, закордонний) у процесі вирішення професійних і соціальних завдань.</p> <p>ПРН 9. Має базові уявлення про систему англійської мови, специфіку різних видів мовленнєвої діяльності.</p> <p>ПРН 10. Знає особливості розвитку англійської літератури, основні тематико-проблематичні вектори, стилі й напрямки, художні особливості тощо.</p> <p>ПРН 11. Обізнаний з історичними та соціокультурними реаліями країни, мова якої вивчається, у зв'язку з мовними одиницями (фонетичними, лексичними, граматичними та ін.), що вивчаються.</p>
<p>Уміння:</p>	<p>ПРН 12. Уміє організувати освітній процес у ЗЗСО, реалізувати професійно-практичні засади навчання української мови та літератури, англійської мови та зарубіжної літератури, керувати пізнавальною діяльністю учнів.</p> <p>ПРН 13. Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), знаходити, і обробляти, систематизувати й застосовувати в освітній діяльності сучасну наукову інформацію, бібліографію, комп'ютерні технології.</p> <p>ПРН 14. Володіє комунікативною мовленнєвою компетентністю з української мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний) компоненти відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій із</p>

мовної освіти), здатний вдосконалювати та підвищувати власний компетентнісний рівень.

ПРН 15. Володіє різними видами аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції та новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної культури.

ПРН 16. Розрізняє епохи (періоди), напрями, течії, жанри, стилі української і зарубіжної літератури, зокрема англомовної, за їх сутнісними і характеристиками й у взаємодії.

ПРН 17. Порівнює мовні та літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.

ПРН 18. Використовує гуманістичний потенціал української і зарубіжної літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.

ПРН 19. Володіє основами професійної культури, має здатність створювати й редагувати тексти фахового змісту.

ПРН 20. Володіє методами й методиками діагностування навчальних досягнень учнів з української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури; уміє здійснювати педагогічний супровід самовизначення учнів, підготовки до майбутньої професії.

ПРН 21. Здатний до рефлексії, має навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й обдуманого вибору шляхів їх вирішення.

ПРН 22. Здатний до постійного професійного вдосконалення й обміну досвідом із колегами, до застосування інтегрованих з іншими галузями вмінь і компетентностей.

	<p>ПРН 23. Уміє використовувати різного типу граматичні конструкції англійської мови в усному та писемному мовленні, формувати висловлювання в межах розмовних тем, передбачених програмою навчальної дисципліни, знаходити необхідну інформацію на різних рівнях структури тексту, узагальнювати її та передавати основний зміст тексту, і розуміти сприйняте на слух усне мовлення і реагувати на нього за умови, що спілкування здійснюється стандартним варіантом англійської мови і в нормальному темпі.</p> <p>ПРН 24. Володіє навичками теоретичного аналізу основних аспектів вивчення історії та культури Британії, спираючись на психофізіологічні механізми сприйняття мовлення, активізуючи спонукально-мотиваційну, аналітико-синтетичну та виконавчу сфери особистості.</p> <p>ПРН 25. Уміє кваліфіковано застосовувати сучасні принципи, методи, прийоми і засоби навчання чотирьох видів мовленнєвої діяльності; вирішувати і завдання морального, культурно-естетичного, трудового виховання учнів засобами іноземної мови; прогнозувати шляхи формування і розвитку і інтелектуальної та емоційної сфер особистості учня у процесі оволодіння іншомовним мовленням.</p>
<p>Комунікація:</p>	<p>ПРН 26. Формує комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями (вихованцями) та їхніми батьками із дотриманням етичних норм спілкування.</p> <p>ПРН 27. Організовує співпрацю учасників освітнього процесу, ефективно працює в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, професійних об'єднаннях).</p>

	<p>ПРН 28. Керується у своїй діяльності принципами толерантності, творчого діалогу, співробітництва, взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.</p> <p>ПРН 29. Ефективно спілкується в колективі, науково-освітній, соціально-культурній та офіційно-ділових сферах; виступає перед аудиторією, бере участь у дискусіях, обстоює власну думку (позицію), дотримується культури поведінки й мовленнєвого спілкування.</p>
<p>Автономія і відповідальність:</p>	<p>ПРН 30. Здатний учитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.</p> <p>ПРН 31. Здатний аналізувати соціально й особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів.</p> <p>ПРН 32. Здатний організовувати, аналізувати, критично оцінювати, нести відповідальність за результати власної професійної діяльності.</p> <p>ПРН 33. Забезпечує охорону життя й здоров'я учнів у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності</p>
<p>9 – Ресурсне забезпечення реалізації програми</p>	
<p>Кадрове забезпечення</p>	<p>Навчальний процес здійснюватимуть загальноуніверситетські кафедри, а також кафедри української і зарубіжної літератури та української мови, що є випусковими кафедрами. У підготовці бакалаврів задіяні; доктори філологічних і педагогічних наук, професори; кандидати філологічних і педагогічних наук, доценти.</p> <p>Зокрема, на кафедрі української і зарубіжної літератури: докторів наук - 1 (за зовнішнім сумісництвом 1 доктор наук, професор); кандидатів наук, доцентів - 6; кандидатів наук – 3. На кафедрі української мови: докторів наук - 1 (за зовнішнім</p>

	сумісництвом 1 доктор наук, професор); кандидатів наук, доцентів – 7.
Матеріально-технічне забезпечення	В університеті створена достатня матеріально-технічна база для підготовки фахівців спеціальності «014.01 Середня освіта (Українська мова і література)». Додаткова предметна спеціалізація: Мова і література (англійська). Наявні навчально-методичні кабінети з української і зарубіжної літератури, методики навчання мови і літератури, кабінет самостійної роботи з фольклору «Світлиця», Музей українського орнаменту, Навчальний кабінет з методики навчання англійської мови.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Персональні комп'ютери, ноутбуки, проектор, навчально-методичні посібники, методичні рекомендації до курсів. Бібліотека має книгосховище, обмінний фонд, 2 читальних зали на 240 місць (площа 665 м2), 3 абонементні зали та довідково-інформаційний видділ. Бібліотека має в своєму розпорядженні 16 комп'ютерів, сканер, принтери. Бібліотека має електронні ресурси, обсяг електронних примірників БД 12 155.
10 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Національна кредитна мобільність реалізується у рамках міжуніверситетських договорів про встановлення науково-освітніх відносин для задоволення потреб розвитку освіти і науки.
Міжнародна кредитна мобільність	Короткострокові програми обміну на навчання (3-12 міс.) для українських студентів: програма подвійного диплому Програма Європейського союзу «Еразмус +».
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться на загальних умовах з додатковою мовною підготовкою.

2. Перелік компонент освітньо-професійної/наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ОК-01	Філософія	3	екзамен
ОК-02	Історія та культура України	3	екзамен
ОК-03	Вікова фізіологія і валеологія	3	екзамен
ОК-04	Правознавство	3	залік
ОК-05	Інформаційно-комунікаційні технології	3	залік
ОК-06	Охорона праці з безпекою життєдіяльності	3	залік
	Модуль 1. Охорона праці	1,5	
	Модуль 2. Безпека життєдіяльності	1,5	
ОК-07	Педагогіка з навчальною практикою	9	екзамен, залік
	Модуль 1. Історія педагогіки	2	
	Модуль 2. Дидактика	1	
	Модуль 3. Теорія виховання	2	
	Модуль 4. Основи педмайстерності	2	
	Модуль 5. Навчальна практика	2	
ОК-08	Психологія	3	екзамен
	Модуль 1. Загальна психологія	1,5	
	Модуль 2. Вікова та педагогічна освіта	1,5	
ОК-09	Вступ до філологічної спеціальності	4	екзамен
ОК-10	Сучасні тенденції розвитку мовознавства	3	екзамен
ОК-11	Основи теорії літературознавства	3	екзамен
ОК-12	Фольклор з фольклорною практикою	6	залік
ОК-13	Історична граматики української мови	3	екзамен
ОК-14	Ділова українська мова	3	залік (диференційований)
ОК-15	Українська діалектологія з діалектологічною практикою	6	екзамен
ОК-16	Лінгвістичний аналіз тексту	3	залік
ОК-17	Сучасна українська літературна мова з курсовою роботою	24	екзамен, залік
ОК-18	Історія української літератури з курсовою роботою	24	екзамен, залік
ОК-19	Методика навчання української мови	3	екзамен
ОК-20	Методика навчання української літератури	3	екзамен
ОК-21	Література рідного краю з літературно-краєзнавчою практикою	6	екзамен
ОК-22	Практичний курс англійської мови з мовленнєвою практикою та курсовою роботою	26	екзамен, залік
ОК-23	Теоретичний курс англійської мови	5	залік

	Модуль 1. Теоретична фонетика англійської мови	2,5	
	Модуль 2. Теоретична граматики англійської мови	2,5	
ОК-24	Історія зарубіжної літератури	10	екзамен, залік
ОК-25	Методика навчання зарубіжної літератури	3	залік
ОК-26	Методика навчання англійської мови	3	екзамен
ОК-27	Навчальна (лексикографічна) практика	3	залік
ОК-28	Виробнича (педагогічна) практика	9	залік (диференційований)
Загальний обсяг обов'язкових компонент		180 кредитів (5400 годин)	
Вибіркові компоненти освітньої програми			
ВК-01	Ділова риторика	4	екзамен
ВК-02	Нові тенденції розвитку української філології	4	екзамен
ВК-03	Інтеграція інфо-медійної грамотності в професійну діяльність	4	екзамен
ВК-04	Європейські цінності в професійній підготовці філологів	4	екзамен
ВК-05	Лінгвокраїнознавство США	4	екзамен
ВК-06	Типові помилки при вивченні граматики англійської мови	4	екзамен
ВК-07	Основи слов'янської філології	7	залік
ВК-08	Соціолінгвістика	7	залік
ВК-09	Основи редагування	7	залік
ВК-10	Стилістика та культура мови	7	залік
ВК-11	Орфографія	4	екзамен
ВК-12	Основи ораторського мистецтва	4	екзамен
ВК-13	Основи літературної творчості	5	залік
ВК-14	Інноваційні обрії української словесності	5	залік
ВК-15	Практична граматики української мови	5	залік
ВК-16	Культура української мови	5	залік
ВК-17	Основи міжкультурної комунікації	4	залік
ВК-18	Історія англійської мови	4	залік
ВК-19	Міф як основа художньої творчості	4	залік
ВК-20	Фольклор і художня література	4	залік
ВК-21	Філологічна медіаграмотність	6	залік
ВК-22	Медіасупровід професійної діяльності	6	залік
ВК-23	Література англосовітних країн	6	екзамен
ВК-24	Основи перекладу	6	екзамен
Загальний обсяг вибірових компонент:			
60 кредитів (1800 год)			
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			
240 КРЕДИТІВ (7200 ГОД)			

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	<ul style="list-style-type: none">• Комплексний кваліфікаційний екзамен з української мови і літератури та світової літератури з методикою викладання / захист дипломних робіт• Екзамен з іноземної мови з методикою викладання
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	<ul style="list-style-type: none">• перевірка роботи на плагіат;• оприлюднення результатів досліджень у публікаціях та виступах на конференціях;• наявність внутрішньої та зовнішньої рецензій фахівців галузі.
Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)	<ul style="list-style-type: none">• захист перед екзаменаційною комісією;• усна доповідь тривалістю 7-10 хв.;• супровід доповіді презентацією.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компетентам освітньої програми

	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	ФК1	ФК2	ФК3	ФК4	ФК5	ФК6	ФК7	ФК8	ФК9	ФК10	ФК11	ФК12	ФК13	ФК14	ФК15	ФК16	ФК17	ФК18	ФК19	ФК20	ФК21	ІК	
ОК 1.	+	+																																+	
ОК 2.	+	+																																	+
ОК 3.											+																								+
ОК 4.	+		+										+	+										+											+
ОК 5.	+													+		+	+								+										+
ОК 6.			+				+						+																						+
ОК 7.													+					+																	+
ОК 8.				+										+										+											+
ОК 9.															+																				+
ОК 10.						+							+	+														+							+
ОК 11.													+																						+
ОК 12.				+																								+							+
ОК 13.				+									+															+							+
ОК 14.			+				+	+	+																		+								+
ОК 15.									+	+	+																								+
ОК 16.																																			+
ОК 17.												+	+	+	+						+			+	+									+	
ОК 18.				+									+	+	+	+	+	+	+	+	+	+												+	
ОК 19.				+									+	+												+	+		+						+
ОК 20.			+					+					+	+												+	+		+						+
ОК 21.			+					+											+		+	+													+
ОК 22.													+	+												+	+								+
ОК 23.								+					+	+						+		+	+												+
ОК 24.																					+			+						+					+
ОК 25.				+																					+										+
ОК 26.																								+											+
ОК 27.				+			+				+																		+						+
ОК 28.						+																					+		+	+					+
БК 01	+	+																																+	
БК 02	+	+																																	+
БК 03	+	+																																	+
БК 04				+																							+			+	+				+
БК 05				+																+		+	+							+					+
БК 06				+						+											+					+	+						+	+	+
БК 07				+																											+	+			+

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ПРН1	ПРН2	ПРН3	ПРН4	ПРН5	ПРН6	ПРН7	ПРН8	ПРН9	ПРН10	ПРН11	ПРН12	ПРН13	ПРН14	ПРН15	ПРН16	ПРН17	ПРН18	ПРН19	ПРН20	ПРН21	ПРН22	ПРН23	ПРН24	ПРН25	ПРН26	ПРН27	ПРН28	ПРН29	ПРН30	ПРН31	ПРН32	ПРН33		
ОК 1.								+					+																	+	+	+			
ОК 2.													+																			+			
ОК 3.																																		+	
ОК 4.	+		+										+	+																					
ОК 5.	+				+	+							+			+	+																		
ОК 6.	+																																		
ОК 7.					+								+		+			+																	
ОК 8.			+										+	+																					
ОК 9.		+											+																						
ОК 10.	+		+										+	+																					
ОК 11.			+										+	+						+															
ОК 12.														+						+						+			+						
ОК 13.	+							+				+										+	+			+	+			+		+			
ОК 14.																					+					+	+	+		+		+			
ОК 15.																																			+
ОК 16.																																			
ОК 17.													+																						
ОК 18.	+	+	+										+	+			+		+											+					
ОК 19.	+	+			+								+		+	+	+	+											+						
ОК 20.	+						+	+				+	+	+				+		+	+	+					+					+			
ОК 21.	+						+	+				+	+	+					+	+	+	+					+					+			
ОК 22.					+	+									+			+																	
ОК 23.	+						+	+				+	+	+			+	+	+	+							+					+			
ОК 24.						+							+		+	+	+	+												+	+				
ОК 25.														+													+			+					
ОК 26.		+			+	+							+				+											+							
ОК 27.														+														+			+				
ОК 28.																						+	+				+	+	+				+	+	
БК																																			
БК 01	+	+																																	
БК 02	+	+																																	
БК 03	+	+																																	
БК 04					+																							+			+	+			
БК 05					+														+		+	+										+			
БК 06					+					+											+					+	+							+	
БК 07					+																										+	+	+		
БК					+																									+	+	+			

6. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького базується на основі вимог Закону України «Про вищу освіту», «Про освіту» та Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості у Європейському просторі вищої освіти (ESG 2015) і ґрунтується на наступних принципах: відповідальності за якість вищої освіти та її забезпечення; відповідності європейським і національним стандартам; зацікавленості всіх учасників освітнього процесу у високій якості вищої освіти відповідно до потреб роботодавців, а також суспільства в цілому; довіри всіх учасників освітнього процесу, прозорості, неупередженості та достовірності інформації; академічної чесності і свободи, неприйнятності будь-яким проявам нетолерантності чи дискримінації щодо учасників освітнього процесу; інтернаціоналізації діяльності, відкритості до нових знань та критики, залучення зовнішніх сторін до експертизи якості освіти в Університеті. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Університету передбачає сукупність організаційних структур, процедур, процесів, заходів та ресурсів, а також визначеність сфер відповідальності та повноважень, які забезпечують загальне управління якістю вищої освіти і постійне вдосконалення якості освітніх програм і освітньої діяльності Університету.

Процедури системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти:

- Розроблення внутрішніх нормативних документів (Положень та ін.) із забезпечення якості вищої освіти;
- Організація інституційної системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;
- Залучення здобувачів вищої освіти, випускників та роботодавців до забезпечення якості освіти;
- Формування культури якості і системи відповідальності всіх структурних підрозділів та співробітників за забезпечення якості;
- Розробка, перегляд освітніх програм та їх моніторинг;
- Забезпечення формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, вибірковості навчальних дисциплін;
- Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті, інформаційних стендах Університету;
- Забезпечення системи професійного розвитку, підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти, за кожною освітньою програмою;
- Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- Забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

- Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;

- Інтеграція науки та освіти.

Забезпечення якості вищої освіти в Університеті покладається як на органи загального управління, так і структури, які створені безпосередньо для виконання задач забезпечення якості.

Відповідальність за забезпечення якості навчання і викладання в Університеті покладається на наступних керівників та структури:

- ректор Університету – відповідальність за діяльність Університету та функціонування системи якості у цілому;

- Вчена рада Університету – через функції, визначені Законом України «Про вищу освіту», а також додатково через Комісію з експертизи якості освітніх програм спеціальностей, Комісію з питань наукової етики та запобігання плагіату в освітній діяльності, Комісію з розвитку іншомовної освіти, повноваження яких визначено окремими Положеннями;

- Наглядова Рада, склад та функції якої визначаються Законом України «Про вищу освіту»;

- перший проректор (організація освітнього процесу, ліцензування та акредитація, інформаційні системи управління освітнім процесом);

- проректор із наукової роботи (інтеграція наукових досліджень та освітнього процесу; організація освітнього процесу в аспірантурі і докторантурі);

- проректор із заочної форми навчання (організація освітнього процесу на заочній формі навчання);

- Науково-методична рада Університету (повноваження визначено окремим Положенням);

- Центр експертизи та моніторингу якості освітнього процесу (повноваження визначено окремим Положенням);

- Центр соціологічних досліджень (повноваження визначено окремим Положенням);

- Центр освітніх дистанційних технологій (повноваження визначено окремим Положенням);

- Інформаційно-обчислювальний центр (повноваження визначено окремим Положенням);

- приймальна комісія, підготовче відділення, відділ профорієнтаційної роботи (профорієнтація, забезпечення вступу на ОП);

- кафедри, інститут/ факультети, (забезпечення навчання і викладання за ОП, вдосконалення навчальних курсів, освітніх програм та якості викладання, навчально-методичне забезпечення освітнього процесу на ОП);

- відділ міжнародних зв'язків (академічна мобільність учасників освітнього процесу, інші форми інтернаціоналізації);

- навчальний відділ;

- відділ аспірантури і докторантури;

- куратор ECTS (повноваження визначено окремим Положенням);

- куратор з організаційно-виховної роботи зі студентською молоддю, куратор з національно-патріотичного виховання зі студентською молоддю (організація позанавчальної активності здобувачів вищої освіти, створення для них можливостей для гармонійного розвитку та самореалізації);

- гарант освітньої програми (повноваження визначено окремим Положенням);
- Асоціація випускників Університету (залучення випускників до участі у реалізації проектів розвитку Університету, експертизи якості освітніх програм, освітнього процесу);
- студентське самоврядування (просування студентських ініціатив, вплив на основні освітні, фінансово-господарські та інші процеси Університету, участь у моніторингу та забезпеченні якості освіти).

7. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Наказ Міністерства освіти і науки України про затвердження Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 035 «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (від 20.06.2019р. №869)
2. Закон України «Про вищу освіту» (від 01.07.2014 № 1556-VII). – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>;
3. Закон України «Про освіту» (від 05.09.2017 № 2145-VIII). – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>;
4. Класифікатор професій: ДК 003: 2010 / [розроб.: М. Гаврицька та ін.]. – К.: Соцінформ: Держспоживстандарт України, 2010. – 746 с.;
5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 25.05.2016 № 567 «Про затвердження Переліку спеціалізацій підготовки здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра за спеціальністю 035 «Філологія». – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0825-16>;
6. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти». – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>;
7. Постанова Кабінету міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-n>;
8. Постанова Кабінету міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-n>;
9. Положення про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (наказ від 03.04.2020р. №07/01-05) <https://mdpu.org.ua/osvita/monitoring-yakosti-osv-diyalnosti/>
10. Положення про вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (наказ від 23.09.2019р. №31/01-05) <https://mdpu.org.ua/osvita/monitoring-yakosti-osv-diyalnosti/>
11. Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (наказ від 28.10.2019р. №34/01-05) <https://mdpu.org.ua/osvita/monitoring-yakosti-osv-diyalnosti/>

